

1. A 'gourmet' means
- (a) A seasonal traveller
 - (b) Greedy eater
 - (c) Vegetarian
 - (d) Connoisseur of good food

2. A 'martinet' means
- (a) Candidate
 - (b) Supervisor
 - (c) Strict disciplinarian
 - (d) military leader

3. Find the word correctly spelled
- (a) Parallel
 - (b) Weird
 - (c) embarrassing
 - (d) baloon

Parallel

4. Out of the four alternatives suggested, select the one which best expresses the same sentence in Indirect Speech:

Vipul said, "Alas! How thoughtless I have been!"

- (a) Vipul exclaimed how thoughtless I have been.
- (b) Vipul regretted upon my thoughtlessness.
- (c) Vipul confessed with regret that he had been thoughtless.
- (d) Vipul admitted that he had been thoughtless.

Replace the underlined word from the given alternatives:

5. Some scientists believed that a meteorite could have created a tsunami that wiped out life on earth several billion years ago.
- (a) got more of
 - (b) extremely tired
 - (c) removed by
 - (d) put an end to
6. It lays the foundation of the overarching perspective that a person develops throughout his or her life.
- (a) embracing nothing
 - (b) dominating nothing
 - (c) embracing everything
 - (d) dominating everything

Aim to achieve

Replace the underlined word that is most closely opposite in meaning from the given alternatives:

7. His energy galvanizes him to shoulder the responsibilities and withstand the pressures of playing a sport.
- (a) depart
 - (b) collapse
 - (c) surrender
 - (d) discontinue

The sentence is followed by different ways of writing the underlined part. Choose the best alternative:

8. The glorious tradition of the kingdom almost continued for its establishment, right from the reign of Bappa Rawal.
- (a) from its establishment
 - (b) since its establishment
 - (c) till its establishment
 - (d) to its establishment
9. They compensate for lack of admirable physique by their firm and pleasant nature.
- (a) firm but pleasant nature
 - (b) firm or pleasant nature
 - (c) firm and pleasant ideas
 - (d) firm, pleasant nature

Choose the best answer from the given alternatives (Q. No. 10):

10. While learning about the passive voice form, students learn about:
- (a) use of 'by'
 - (b) position of verbs
 - (c) position of nouns
 - (d) use of verb form

Choose the best answer to replace the underlined word from the given alternatives (Q. No. 11):

11. It forms a natural boundary that runs along the border between India and Pakistan.
- (a) figures
 - (b) creates
 - (c) frames
 - (d) moulds

Choose the alternative which best expresses the meaning of the idiom/phrase (Q. No. 12):

12. He was punished for taking French leave.

- (a) giving lame excuse
- (b) leaving without intimation
- (c) being absent without permission
- (d) resigning without giving notice

13. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਖਰ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ।

- 1. ਵੈਦਿਕ
- 2. ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼
- 3. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
- 4. ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਕਿਹੜਾ ਹੈ:

- (a) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4
- (b) 1, 3, 2 ਅਤੇ 4
- (c) 1, 4, 2 ਅਤੇ 3
- (d) 1, 3, 4 ਅਤੇ 2

Aim to achieve

14. ਸੂਚੀ 1

- A ਦੁਆਬੀ
- B ਮਾਝੀ
- C ਮਲਵਈ
- D ਪੁਆਧੀ

ਸੂਚੀ 2

- (i) ਤੀਮੀਂ
- (ii) ਘੇ
- (iii) ਰਮਾਨ
- (iv) ਬਿਚਮਾਂ

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ:

A	B	C	D
(a) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(b) (ii)	(iii)	(i)	(iv)
(c) (iii)	(ii)	(iv)	(i)
(d) (ii)	(iii)	(iv)	(i)

15. ਸਘੋਸ਼ ਅਲਪ-ਪ੍ਰਾਣ ਵਿਅੰਜਨ ਹਨ:

- (a) ਬ, ਢ, ਡ, ਜ
- (b) ਤ, ਚ, ਕ, ਪ
- (c) ਛ, ਠ, ਖ, ਫ
- (d) ਥ, ਦ, ਠ, ਖ

16. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੂਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰਸਵ ਸੂਰ ਪਹਿਚਾਣੋ:

- (a) ਈ
- (b) ਉ
- (c) ਐ
- (d) ਐ

17. ਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਚੁਣੋ:

- (a) ਮੋਹਦਾ
- (b) ਸੋਹਣਾ ✓
- (c) ਸਿਫਾਰਸ਼
- (d) ਪੜ੍ਹਣਾ ✗

ਮੋਹਦਾ
ਸੋਹਣਾ
ਪੜ੍ਹਣਾ
ਪੜ੍ਹਣਾ

18. ਲਕੀਰੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ 'ਪੜਨਾਂਵ' ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੱਸੋ:

ਜਿਹੜੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

- (a) ਨਿੱਜਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
- (b) ਨਿਸਚੇਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
- (c) ਪੁਰਖਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
- (d) ਸੰਬੰਧਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ

Aim to achieve

19. ਲਕੀਰਿਆ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦਾ ਹੈ:

ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਹੈ।

- (a) ਨਾਂਵ
- (b) ਪੜਨਾਂਵ ✓
- (c) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
- (d) ਸੰਬੰਧਕ

20. ਲਕੀਰੇ ਸੰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੱਸੋ:

ਗੁੰਬਦ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪੰਛੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।

- (a) ਪੂਰਨ
- (b) ਅਪੂਰਨ
- (c) ਮਿਸ਼ਰਤ
- (d) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

21. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁੱਧ ਵਾਕ ਚੁਣੋ:

- (a) ਮੱਝ, ਗਾਵਾਂ ਤੇ ਭੇਡਾਂ ਚਰ ਰਹੇ ਹਨ। ✓
- (b) ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਨੀਆਂ ਗਰਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
- (c) ਮੈਂ, ਤੂੰ ਤੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਾਂ।
- (d) ਮੁੰਡੇ ਜਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਜਿਤਣਗੇ। ✗

22. 'ਰੁੱਖ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀ' ਕੀ ਹੈ:

- (a) ਨਾਵਲ
- (b) ਕਹਾਣੀ
- (c) ਕਵਿਤਾ
- (d) ਨਾਟਕ

23. ਸੂਚੀ 1

- A ਉੱਡਦੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਮਗਰ
- B ਆਂਟੇ ਦੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ
- C ਬਿਰਖ ਅਰਜ਼ ਕਰੇ
- D ਸਾਵੇ ਪੱਤਰ

ਸੂਚੀ 2

- (i) ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਾਸ
- (ii) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ
- (iii) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
- (iv) ਜਗਤਾਰ

A	B	C	D
(a) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
(b) (iv)	(ii)	(i)	(iii)
(c) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(d) (i)	(iv)	(ii)	(iii)

24. ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ 'ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ' ਕਿਸ ਧੁਨੀ ਤੇ ਗਾਇਣ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ:

- (a) ਲੱਲਾ ਬਹਿਲੀਮਾ ਦੀ
- (b) ਟੁੰਡੇ ਅਸਰਾਜੇ ਦੀ
- (c) ਹਸਨਾ ਮਹਿਮਾ ਦੀ
- (d) ਰਾਏ ਕਮਾਲ ਮਓਜ ਦੀ

25. 'ਦੁਰਗਾ ਪਾਠ ਬਣਾਇਆ ਸਭ ਪਉੜੀਆ, ਫੇਰ ਨਾ ਜੂਨੀ ਆਇਆ ਜਿਨਿ ਇਹ ਗਾਇਆ'

- (a) ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਹੈ
- (b) ਮਹਾਤਮ ਹੈ
- (c) ਵਸਤੂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ
- (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

26. Guru Nanak's friend and companion Bhai Mardana used to play a musical instrument called - 'Rabab'. Which among the following countries considers it as its national musical instrument?

- (a) Afghanistan
- (b) India
- (c) Iran
- (d) Iraq

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਾਥੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਇਕ ਸਾਜ 'ਰਬਾਬ' ਵਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗੀਤ ਸਾਜ ਮੰਨਦਾ ਹੈ:

- (a) ਅਫਗਾਨੀਸਤਾਨ
- (b) ਭਾਰਤ
- (c) ਇਰਾਨ
- (d) ਇਰਾਕ

27. Indus Water Treaty between India and Pakistan restricted India's right to usage to only three eastern rivers. Identify the correct group of rivers.

- (a) Sutlej, Beas and Ravi
- (b) Jhelum, Chenab and Sutlej
- (c) Ravi, Beas and Jhelum
- (d) Chenab, Sutlej and Jhelum

ਸਿੰਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਇਆ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਪੂਰਬੀ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਰਤਣ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲਿਆ। ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਠੀਕ ਗੱਰੁਪ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣੋ:

- (a) ਸਤਲੁਜ, ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਰਾਵੀ
- (b) ਜੇਹਲਮ, ਚਿਨਾਬ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ
- (c) ਰਾਵੀ, ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਜੇਹਲਮ
- (d) ਚਿਨਾਬ, ਸਤਲੁਜ ਅਤੇ ਜੇਹਲਮ

28. Why is 1716 AD important in the history of Punjab?

- (a) Death of Guru Gobind Singh
- (b) Death of Aurangzeb
- (c) Killing of Banda Singh Bahadur
- (d) Victory of Sirhind by Banda Singh Bahadur

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ 1716 A.D. ਕਿਉਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ?

- (a) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ
- (b) ਔਰੰਗਜੇਬ ਦੀ ਮੌਤ
- (c) ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦੁਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ
- (d) ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦੁਰ ਦੀ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜਿੱਤ

29. Which among the following countries developed world's first graphene electronic paper?

- (a) China
- (b) Japan
- (c) Germany
- (d) India

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗਰੈਫੀਨ ਇਲੈਕਟਰਾਨਿਕ ਕਾਰਜ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ:

- (a) ਚੀਨ
- (b) ਜਪਾਨ
- (c) ਜਰਮਨੀ
- (d) ਭਾਰਤ

30. Which among the following is the longest mountain ranges?

- (a) Andes
- (b) Rocky
- (c) Himalayas
- (d) Trans-Antarctic

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਪਰਬਤਾਂ ਦੀ ਰੇਂਜ ਹੈ:

- (a) ਐਂਡੀਜ਼
- (b) ਰਾਕੀਜ਼
- (c) ਹਿਮਾਲਿਆ
- (d) ਟਰਾਂਸ-ਐਂਟਾਰਕਟਿਕ

31. This lake has an average depth of 730m and is 1,741m at its deepest point, which makes it the deepest lake in the world. Identify the lake.

- (a) Superior of Canada/USA
- (b) Michigan of the USA
- (c) Baikal of Russia
- (d) Ontario of Canada/USA

ਇਸ ਝੀਲ ਦੀ ਔਸਤ ਗਹਿਰਾਈ 730 ਮੀਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ 1741 ਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀ ਝੀਲ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।

- (a) ਕਨੇਡਾ/ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਝੀਲ
- (b) ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮੀਸੀਗਨ ਝੀਲ
- (c) ਰੂਸ ਦੀ ਬੈਕਲ ਝੀਲ
- (d) ਕਨੇਡਾ/ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਓਂਟੈਰੀਓ ਝੀਲ

32. In which among the following countries would you find Deltawerken Flood Barrier?

- (a) The Netherlands
- (b) Spain
- (c) Australia
- (d) France

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ Deltawerken Flood Barrier ਹੈ:

- (a) ਨੀਦਰਲੈਂਡ
- (b) ਸਪੇਨ
- (c) ਅਸਟਰੇਲਿਆ
- (d) ਫਰਾਂਸ

33. To which among the following states does the theatre form 'Ankia Naat' belong?
- (a) Bihar
 - (b) Jharkhand
 - (c) Kerala
 - (d) Assam

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਨਾਲ 'ਅੰਕੀਆ ਨਾਟ' ਸਬੰਧ ਰਖਦਾ ਹੈ:

- (a) ਬਿਹਾਰ
- (b) ਝਾਰਖੰਡ
- (c) ਕੇਰਲ
- (d) ਅਸਾਮ

34. *Sonsogor* is the highest peak of this state at the height of 1166m. Identify the state.
- (a) Chhattisgarh
 - (b) Goa
 - (c) Haryana
 - (d) Punjab

Sonsogor ਇਸ ਰਾਜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਚਾਈ 1166 ਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣੋ:

- (a) ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ
- (b) ਗੋਆ
- (c) ਹਰਿਆਣਾ
- (d) ਪੰਜਾਬ

35. In which among the following states is the Shilpgram Crafts Mela held?

- (a) Punjab
- (b) Madhya Pradesh
- (c) Chhattisgarh
- (d) Rajasthan

Aim to achieve

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਲਪਗਰਾਮ ਕਰਾਫਟ ਮੇਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ:

- (a) ਪੰਜਾਬ
- (b) ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- (c) ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ
- (d) ਰਾਜਸਥਾਨ

36. Identify the former Indian Air Force chief on whose name the Panagarh Air Force Base of West Bengal is renamed.

- (a) Arjan Singh
- (b) Surinder Mehra
- (c) Swaroop Kaul
- (d) Anil Tipnis

ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਏਅਰ ਫੋਰਸ (Indian Air Force) ਦੇ ਮੁਖੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਪਨਾਗੜ੍ਹ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਬੇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਰਖਿਆ ਗਿਆ, ਦਾ ਨਾਂ ਦਸੋ:

- (a) ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ
- (b) ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੇਹਰਾ
- (c) ਸਵਰੂਪ ਕੌਲ
- (d) ਅਨਿਲ ਤਿਪਨਿਸ

37. Which university in ancient India was established by King Dharampal of Bengal in response to a supposed decline in the quality of scholarship at Nalanda?

- (a) Udayagiri
- (b) Jagaddala
- (c) Vallabhi
- (d) Vikramashila

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾਲੰਦਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਰਾਜਾ ਧਰਮਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ:

- (a) ਉਦਯਗਿਰੀ
- (b) ਜਗੱਦਲਾ
- (c) ਵਲਭੀ
- (d) ਵਿਕਰਮਸ਼ਿਲਾ

Aim to achieve

38. Which is India's first international biosphere reserve?

- (a) Panchmari Biosphere Reserve
- (b) Nanda Devi Biosphere Reserve
- (c) Simlipal Biosphere Reserve
- (d) Nilgiri Biosphere Reserve

ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ Biosphere Reserve ਕਿਹੜਾ ਹੈ:

- (a) ਪੰਚਮੜੀ
- (b) ਨੰਦਾ ਦੇਵੀ
- (c) ਸਿਮਲੀਪਾਲ
- (d) ਨੀਲਗਿਰੀ

39. Who among the followings is not recipient of Saraswati Samman?

- (a) Haribhajan Singh
- (b) Gurdial Singh
- (c) Dalip Kaur Tiwana
- (d) Surjit Paatar

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸਰਸਵਤੀ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ:

- (a) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ
- (b) ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ
- (c) ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ
- (d) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

40. Who is the writer of 'Bachitar Natak' :

- (a) Bharat Muni
- (b) Guru Gobind Singh
- (c) Ajmer Aulakh
- (d) Gursharan Singh

ਬਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ:

- (a) ਭਰਤ ਮੁਨੀ
- (b) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ
- (c) ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ
- (d) ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ

41. 'Japuji' is written in which 'raga' :

- (a) Siri Raga
- (b) Tilang Raga
- (c) Tukhari Raga
- (d) None of these

'ਜਪੁਜੀ' ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ:

- (a) ਸਿਰੀ ਰਾਗ
- (b) ਤਿਲੰਗ ਰਾਗ
- (c) ਤੁਖਾਰੀ ਰਾਗ
- (d) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

42. Mention of 'Dulla Bhatti' is found in song of which festival :

- (a) Songs of Vaisakhi
- (b) Songs of Bhangra
- (c) Songs of Lohri
- (d) Songs of marriage

'ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਹੜੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ:

- (a) ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਗੀਤ
- (b) ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਗੀਤ
- (c) ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਗੀਤ
- (d) ਵਿਆਹ ਦੇ ਗੀਤ

43. 'Mahan Kosh' the Punjabi Encyclopedia was written by

- (a) Bhai Veer Singh
- (b) Bhai Kahan Singh Nabha
- (c) Gurbakhash Singh Preetlari
- (d) Bhai Gurdas

'ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼' ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ:

- (a) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (b) ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ
- (c) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ
- (d) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

44. e-district project has been successfully implemented in which district?

- (a) Amritsar
- (b) Mohali
- (c) Shahid Bhagat Singh Nagar
- (d) None of these

e-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ (e-district) ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਬਕ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

- (a) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
- (b) ਮੋਹਾਲੀ
- (c) ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ
- (d) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

45. Who amongst the following was elected as president of 'Punjab Riyasti Praja Mandal'

- (a) Bhagwan Singh Longowalia
- (b) Master Tara Singh
- (c) Kishan Singh Gargajj
- (d) Seva Singh Thikriwala

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਿਆਸਤੀ ਪ੍ਰਜਾਮੰਡਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ:

- (a) ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲੀਆ
- (b) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ
- (c) ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ
- (d) ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ

46. Which of the following Wild Life Sanctuaries of Punjab, was first notified as Wild Life Sanctuary?

- (a) Harike
- (b) Bir Aishwan
- (c) Bir Moti Bagh
- (d) Bir Gurdialpura

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ Wild Life Sanctuary ਹੈ:

- (a) ਹਰੀਕ
- (b) ਬੀੜ ਐਸ਼ਵਾਨ
- (c) ਬੀੜ ਮੋਤੀ ਬਾਗ
- (d) ਬੀੜ ਗੁਰਦਿਆਲਪੁਰਾ

47. What is the total height of the highest peak in Naina Devi Range, which is located in the Rupnagar district of Punjab?

- (a) 500m
- (b) 1020m
- (c) 1550m
- (d) 1800m

Aim to achieve

ਨੈਨਾ ਦੇਵੀ ਰੇਂਜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੂਪਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੀ ਕੁਲ ਉਚਾਈ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

- (a) 500 ਮੀਟਰ
- (b) 1020 ਮੀਟਰ
- (c) 1550 ਮੀਟਰ
- (d) 1800 ਮੀਟਰ

48. What is the state animal of Punjab?

- (a) Blackbuck
- (b) Barasingha
- (c) Hoolock Gibbon
- (d) Spotted Deer

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਜਾਨਵਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (a) ਕਾਲਾ ਹਿਰਣ
- (b) ਬਾਰਾਸਿੰਘਾ
- (c) ਹੁਲੁਕ ਗਿਬੋਨ
- (d) ਚਿੱਤੀਦਾਰ ਹਿਰਨ

49. How many princely States of East Punjab were grouped together to form a single state called PEPSU (Patiala and the East Punjab States Union)?

- (a) Five
- (b) Seven
- (c) Eight
- (d) Nine

ਪੈਪਸੂ (ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ) ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

- (a) ਪੰਜ
- (b) ਸੱਤ
- (c) ਅੱਠ
- (d) ਨੌਂ

50. To which among the following buildings is the great architect Moshe Safdie associated?

- (a) Virasat-e-Khalsa Museum
- (b) Gurudwara Sri Darbar Sahib
- (c) Gurudwara Sri Hazur Sahib
- (d) Gurudwara Sri Keshgarh Sahib

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹਾਨ ਇਮਾਰਤਕਾਰ Moshe Safdie ਜੁੜਿਆ ਹੈ?

- (a) ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਮਜ਼ਾਇਬ ਘਰ
- (b) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
- (c) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ
- (d) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

51. In the series 10, 17, 24, 31, 38, ..., which of the following will be a number of the series?

- (a) 346
- (b) 392
- (c) 436
- (d) 680

Handwritten calculations for Q.51:

Series: 10, 17, 24, 31, 38, ...

Common difference $d = 7$

Formula: $c = l = a + (n-1)d$

Calculations for options:

- Option (a) 346: $346 - 10 = 336$, $336 / 7 = 48$. $10 + 48 \times 7 = 346$.
- Option (b) 392: $392 - 10 = 382$, $382 / 7 = 54.57$. Not an integer.
- Option (c) 436: $436 - 10 = 426$, $426 / 7 = 60.85$. Not an integer.
- Option (d) 680: $680 - 10 = 670$, $670 / 7 = 95.71$. Not an integer.

10, 17, 24, 31, 38, ... ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇਸ ਸੀਰੀਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ?

- (a) 346
- (b) 392
- (c) 436
- (d) 680

52. In the series of numbers, 4, 10, 22, 46, 96, 190, 382, ... which is wrong?

- (a) 22
- (b) 46
- (c) 96
- (d) 382

Handwritten calculations for Q.52:

Series: 4, 10, 22, 46, 96, 190, 382, ...

Differences: $10 - 4 = 6$, $22 - 10 = 12$, $46 - 22 = 24$, $96 - 46 = 50$, $190 - 96 = 94$, $382 - 190 = 192$

Pattern: $6 \times 2 = 12$, $12 \times 2 = 24$, $24 \times 2 = 48$, $48 \times 2 = 96$, $96 \times 2 = 192$

Since the difference between 46 and 96 is 50 (not 48), 96 is the wrong number.

ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸੀਰੀਜ਼ 4, 10, 22, 46, 96, 190, 382, ... ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਗਲਤ ਹੈ?

- (a) 22
- (b) 46
- (c) 96
- (d) 382

53. Which of the following is the odd pair of words?

- (a) Atom-electron
- (b) Curd-milk ✓
- (c) House-room
- (d) Train-engine

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜੋੜਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ?

- (a) ਐਟਮ-ਬਿਜਲੀ ਅਣੂ
- (b) ਦਹੀਂ-ਦੁੱਧ
- (c) ਘਰ-ਕਮਰਾ
- (d) ਰੇਲਗੱਡੀ-ਇੰਜਣ

Aim to achieve

54. Which of the following is the odd pair of numbers?

- (a) 15-46
- (b) 12-37
- (c) 8-33
- (d) 9-28

$$\begin{array}{r} 46 \\ 15 \\ \hline 31 \end{array}$$

37

$$\begin{array}{r} 37 \\ 12 \\ \hline 25 \end{array}$$

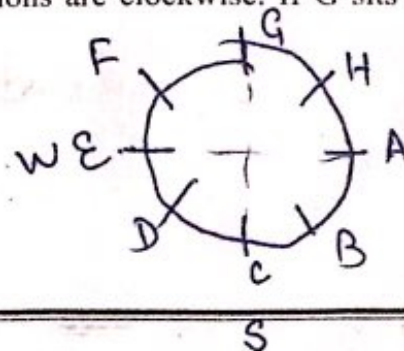
$$\begin{array}{r} 33 \\ 8 \\ \hline 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ 9 \\ \hline 19 \end{array}$$

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਜੋੜਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ?

- (a) 15-46
- (b) 12-37
- (c) 8-33
- (d) 9-28

55. Eight people A, B, C, D, E, F, G, H are sitting around a round table in the same order, at equal distances. Their positions are clockwise. If G sits in the north, then what will be the position of D?

- (a) North-east
- (b) West
- (c) South-east
- (d) South-west

ਇੱਕ ਗੋਲ ਮੇਜ਼ ਦੇ ਗਿਰਦ ਅੱਠ ਲੋਕ ਕੁਮਵਾਰ ਬਰਾਬਰ ਫ਼ਾਸਲੇ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਜੇਕਰ G ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਂ D ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?

- (a) ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ
- (b) ਪੱਛਮ
- (c) ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ
- (d) ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ

56. Which of the following words cannot be formed by using the letters of the word ORGANISATION?

- (a) SOLUTION ✖
- (b) NATION
- (c) RATION
- (d) RATING

ORGANISATION ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ?

- (a) SOLUTION
- (b) NATION
- (c) RATION
- (d) RATING

Aim to achieve

57. Look at the following numbers. Which is the third number to the left of the number which is exactly in the middle of the numbers?

4 2 3 7 1 2 5 7 2 8 6 8 6 4 2 1 7 5 4 3 1 6 7 5 9

- (a) 5
- (b) 6
- (c) 7
- ~~(d) 8~~

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਾਲੇ ਹੈ, ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਤੀਜੀ ਸੰਖਿਆ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

4 2 3 7 1 2 5 7 2 8 6 8 6 4 2 1 7 5 4 3 1 6 7 5 9

- (a) 5
- (b) 6
- (c) 7
- (d) 8

58. On reversing a woman's age, the figure so obtained represents her husband's age. If the husband is senior to the woman and difference of their ages is one-eleventh of their sum, then the husband's age is :

- (a) 42 years
- (b) 45 years
- (c) 52 years
- (d) 54 years

$$W = 10x + y$$

$$H = 10y + x$$

(45)
52

$$10y + x - 10x + y = \frac{1}{11} (11x + 11y)$$

$$9y - 9x = x + y$$

ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੰਖਿਆ ਉਹਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਉਸ ਔਰਤ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਦਾ ਫਰਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਦਾ 1/11 ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋਵੇਗੀ:

- (a) 42 ਸਾਲ
- (b) 45 ਸਾਲ
- (c) 52 ਸਾਲ
- (d) 54 ਸਾਲ

$$8y = 10x$$

$$4y = 5x$$

$$10 + y = 10x + y$$

59. If the English alphabet is written in reverse order, which would be the 8th letter to the left of 7th letter from the right?

- (a) P
- (b) R
- (c) O
- (d) K

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Z Y X W V U T S R Q P O N M L K J I H G F E D C B A

Aim to achieve

ਜੇਕਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੱਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਸੱਤਵੇਂ ਅੱਖਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਅੱਠਵਾਂ ਅੱਖਰ ਕਿਹੜਾ ਹੋਵੇਗਾ?

- (a) P
- (b) R
- (c) O
- (d) K

A B C D E
F G H I J
K L M N O
P Q R S T
U V W X Y
Z

60. In a certain code SPEAK is written as CGRUM and RAIL is written as KCTN. In that code AVOID will be written as :

- (a) KQXCF
- (b) KXQFC
- (c) KQFCX
- (d) KQCXF

S P E A K
↓ ↓ ↓ ↓ ↓
C G R U M

R A I L
↓ ↓ ↓ ↓
K C T N

A V O I D
↓ ↓ ↓ ↓
K Q X C F

ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ SPEAK ਨੂੰ CGRUM ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ RAIL ਨੂੰ KCTN ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ AVOID ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

- (a) KQXCF
- (b) KXQFC
- (c) KQFCX
- (d) KQCXF

61. If road is called water, water is called cloud; cloud is called sky, sky is called sea, sea called ship, then where does an aeroplane fly?

- (a) Sky
- (b) Road
- (c) Sea
- (d) Cloud

ਜੇਕਰ ਸੜਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬੱਦਲ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਆਕਾਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਆਕਾਸ਼ ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਥੇ ਉਡੇਗਾ?

- (a) ਅਸਮਾਨ
- (b) ਸੜਕ
- (c) ਸਮੁੰਦਰ
- (d) ਬੱਦਲ

62. If the first and second letters of the word COMPENSATION are interchanged, also, the third and fourth letters and so on, then which would be the fourth letter from the right?

- (a) M
- (b) S
- (c) T
- (d) I

COMPENSATION
OC PM NEAS I T N O

Aim to achieve

ਜੇਕਰ (COMPENSATION) ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਅੱਖਰ, ਤਾਂ ਸੱਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਚੌਥਾ ਅੱਖਰ ਕਿਹੜਾ ਹੋਵੇਗਾ?

- (a) M
- (b) S
- (c) T
- (d) I

63. If all the multiples of 4 between 4 and 71 are arranged in descending order, then which number will be at 8th place from the top?

- (a) 24
- (b) 32
- (c) 40
- (d) 44

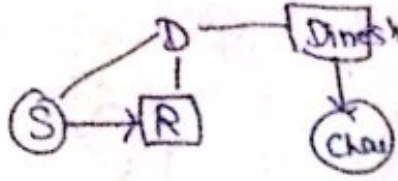
$$\begin{array}{r}
 68 \\
 64 \\
 60 \\
 56 \\
 52 \\
 48 \\
 44 \\
 40 \\
 36 \\
 32 \\
 28 \\
 24 \\
 20 \\
 16 \\
 12 \\
 8 \\
 4
 \end{array}$$

ਜੇਕਰ 4 ਅਤੇ 71 ਦੇ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ 4 ਦੇ multiples ਘਟਦੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਅਠਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।

- (a) 24
- (b) 32
- (c) 40
- (d) 44

64. Raju is the son of Deepak. Seema is the daughter of Raju. Chhaya is the daughter of Dinesh and Dinesh is the brother of Deepak. How is Chhaya related to Seema?

- (a) Aunt
- (b) Cousin
- (c) Nephew
- (d) Mother

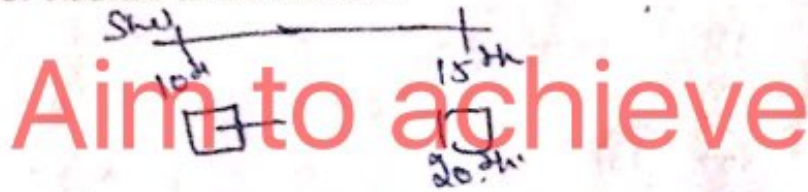

ਦੀਪਕ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜੂ ਹੈ। ਰਾਜੂ ਦੀ ਧੀ ਸੀਮਾ ਹੈ। ਦਿਨੇਸ਼ ਦੀ ਧੀ ਛਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਦਾ ਭਰਾ ਦੀਪਕ ਹੈ। ਛਾਇਆ ਦਾ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?

- (a) ਆਂਟੀ
- (b) ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ/ਭੈਣ
- (c) ਭਤੀਜਾ
- (d) ਮਾਤਾ

65. Some students are standing in a line. Shekhar is on 10th place from left and Alok is 15th from right. When they both interchange their positions, then Shekhar is on 20th place from left. Total number of students in the line are :

- (a) 30
- (b) 34
- (c) 36
- (d) 39

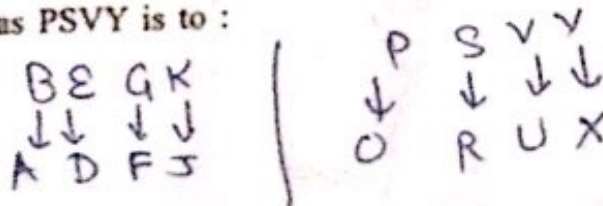

ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹਨ। ਸ਼ੇਖਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸਿਓਂ ਦਸਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲੋਕ ਸੱਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਪੰਦਰਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੈ। ਜਦ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸ਼ੇਖਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸਿਓਂ 20 ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੈ। ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ:

- (a) 30
- (b) 34
- (c) 36
- (d) 39

66. BEGK is to ADFJ as PSVY is to :

- (a) ORUX
- (b) LQST
- (c) OURX
- (d) ORBM

BEGK ਜੇਕਰ ADFJ ਵੱਲ ਹੈ ਤਾਂ PSVY ਕਿਸ ਵੱਲ ਹੈ:

- (a) ORUX
- (b) LQST
- (c) OURX
- (d) ORBM

67. When Sukant was born, his father was 32 years older than his brother and his mother was 25 years older than his sister. If Sukant's brother is 6 years older than him and his mother is 3 years younger than his father, how old was Sukant's sister when he was born?

- (a) 6 years
- (b) 8 years
- (c) 10 years
- (d) 12 years

S

$S - B = 6$

$S - B = 32$

$S - F = 32 + 6$

$S - F = 38$

$S - S = 25$

$S - M = 25 + 4$

$38 = 25 + 4 + 9$

$9 = 10$

ਜਦ ਸੁਕਾਂਤ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਤੋਂ 32 ਸਾਲ ਵਡੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਉਸਦੇ ਭੈਣ ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਵਡੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸੁਕਾਂਤ ਦਾ ਭਰਾ ਉਸ ਤੋਂ 6 ਸਾਲ ਵਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ 3 ਸਾਲ ਛੋਟੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੁਕਾਂਤ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।

- (a) 6 ਸਾਲ
- (b) 8 ਸਾਲ
- (c) 10 ਸਾਲ
- (d) 12 ਸਾਲ

68. Among POT, DOG, READ, TAB, REED, the odd one is :

- (a) READ - 28
- (b) REED - 32
- (c) TAB - 30
- (d) POT - 51

POT - 28

E J O T V
U J J
24 25

A B C D E
F G H I J
K L M N O
P Q R S T
U V W X Y
Z

16
15
20
51

POT, DOG, READ, TAB, REED ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ odd ਹੈ:

- (a) READ
- (b) REED
- (c) TAB
- (d) POT

69. The number pair which is different from others is :

- (a) 56 - 63 14
- (b) 40 - 45 5
- (c) 96 - 108 12
- (d) 80 - 98 18

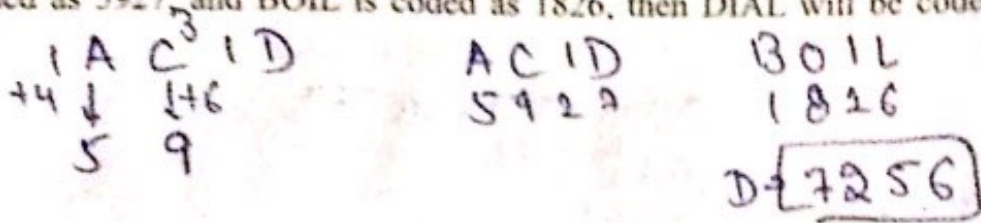
1000

ਕਿਹੜਾ ਸੰਖਿਆ ਜੋੜਾ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੈ:

- (a) 56 - 63
- (b) 40 - 45
- (c) 96 - 108
- (d) 80 - 98

70. If ACID is coded as 5927, and BOIL is coded as 1826, then DIAL will be coded as:

- (a) 7266
- (b) 7156
- (c) 7256
- (d) 2756

ਜੇਕਰ ACID ਦਾ ਕੋਡ 5927 ਅਤੇ BOIL ਦਾ 1826 ਹੈ, ਤਾਂ DIAL ਦਾ ਕੋਡ ਹੋਵੇਗਾ:

- (a) 7266
- (b) 7156
- (c) 7256
- (d) 2756

71. If the words Editor, Either, Edge, Edible and Eighty are arranged alphabetically, then the word which will come in the middle is :

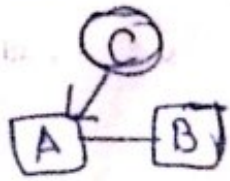
- (a) Editor
- (b) Either
- (c) Edge
- (d) Eighty

ਜੇਕਰ Editor, Either, Edge, Edible ਅਤੇ Eighty ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ alphabetically ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਕਾਰ ਆਵੇਗਾ:

- (a) Editor
- (b) Either
- (c) Edge
- (d) Eighty

72. A and B both are children of C. If C is the mother of A, A is the son of C, but B is not the daughter of C, how are B and A related?

- (a) B is niece of A
- (b) B is cousin of A
- (c) B is the brother of A
- (d) B is the nephew of A

A ਅਤੇ B ਦੋਨੋਂ C ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ A ਦੀ ਮਾਤਾ C ਹੈ, C ਦਾ ਪੁੱਤਰ A ਹੈ ਪਰ C ਦੀ ਕੁੜੀ B ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ B ਅਤੇ A ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੈ?

- (a) A ਦੀ ਭਤੀਜੀ B ਹੈ
- (b) A ਦਾ ਚਰੇਰਾ ਭਰਾ B ਹੈ
- (c) A ਦਾ ਭਰਾ B ਹੈ
- (d) A ਦਾ ਭਤੀਜਾ B ਹੈ

73. Rita is taller than Shonal but not taller than Rakhi. Rakhi and Tanu are of the same height. Rita is shorter than Anjali. Amongst all the girls, who is the shortest?

(a) Rakhi

(b) Anjali

(c) Tanu

(d) Shonal

Rakhi → Tanu
Anjali
Rita
Shonal

ਰੀਟਾ ਸ਼ੋਨਲ ਨਾਲੋਂ ਲੰਬੀ ਹੈ ਪਰ ਰਾਖੀ ਨਾਲੋਂ ਨਹੀਂ। ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਤਨੂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਲੰਬਾਈ ਹੈ। ਰੀਟਾ ਅੰਜਲੀ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਹੈ?

(a) ਰਾਖੀ

(b) ਅੰਜਲੀ

(c) ਤਨੂ

(d) ਸ਼ੋਨਲ

74. Arrange the given words in meaningful sequence and then choose the correct order :

Education	Job	Income	Status	Well-being
1	2	3	4	5

(a) 1, 2, 3, 4, 5

(b) 3, 1, 2, 5, 4

(c) 5, 4, 3, 1, 2

(d) 1, 2, 4, 3, 5

ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਓ ਤੇ ਹੇਠ ਦਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਠੀਕ ਤਰਤੀਬ ਚੁਣੋ :

Education	Job	Income	Status	Well-being
1	2	3	4	5

(a) 1, 2, 3, 4, 5

(b) 3, 1, 2, 5, 4

(c) 5, 4, 3, 1, 2

(d) 1, 2, 4, 3, 5

Aim to achieve

75. If the following numbers are arranged in descending order, then the middle digit of the middle term is :

(a) 8⁵¹⁴ 468⁴⁶⁸ 159³⁸¹ 206³⁵⁰ 350²⁷³ 514²⁰⁶ 381¹⁵⁹

(b) 7

(c) 5

(d) 6

ਜੇਕਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਦੀ ਹੋਈ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਅੰਕ ਕਿਹੜਾ ਹੋਵੇਗਾ:

273 468 159 206 350 514 381

- (a) 8
- (b) 7
- (c) 5
- (d) 6

76. The average of 25 numbers is 18. If the average of first 12 numbers is 14 and that of the last 12 is 17, then the 13th number is :

- (a) 25
- (b) 40
- (c) 68
- (d) 78

$$25 \times 18 = 12 \times 14 + x + 12 \times 17$$

$$450 =$$

Aim to achieve

25 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਔਸਤ 18 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ 12 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਔਸਤ 14 ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰੀ 12 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਔਸਤ 17 ਹੈ, ਤਾਂ 13 ਵੀਂ ਸੰਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ:

- (a) 25
- (b) 40
- (c) 68
- (d) 78

$$\begin{array}{r} 204 \\ 168 \\ \hline 372 \end{array} \quad \begin{array}{r} 450 \\ 372 \\ \hline 78 \end{array}$$

77. The difference between an exterior angle of a regular polygon of n -sides and an exterior angle of a regular polygon of $(n + 1)$ sides is 5° . The value of n is:

- (a) 5
- (b) 7
- (c) 8
- (d) 9

$$\frac{360^\circ}{n} - \frac{360^\circ}{(n+1)} = 5^\circ$$

$$n(n+1) = 72$$

$$72 - 360 \left[\frac{1}{n+1} - \frac{1}{n} \right] = 5^\circ n(n+1)$$

n -ਪਾਸਿਆਂ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਬਹੁਭੁਜ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਕੋਣ ਅਤੇ $(n + 1)$ ਪਾਸਿਆਂ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਬਹੁਭੁਜ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਕੋਣ ਵਿੱਚ 5° ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। n ਦਾ ਮੁਲ ਹੈ:

- (a) 5
- (b) 7
- (c) 8
- (d) 9

78. P and Q are two stations. A train goes from P to Q at 64 km/h and returns to P at a slower speed. If average speed of the whole journey is 56 km/h, at what speed did it return?

- (a) 60 km/h
- (b) $49\frac{7}{9}$ km/h
- (c) 52 km/h
- (d) $47\frac{2}{9}$ km/h

$$56 = \frac{2 \times 64 \times b}{64 + b}$$

$$64 + b = \frac{2 \times 64 \times b}{56 - 16}$$

$$64 + b = \frac{2 \times 64 \times b}{40}$$

$$64 + b = 3.2b$$

$$64 = 2.2b$$

$$b = \frac{64}{2.2} = 29.09 = 29\frac{1}{11}$$

Q.B. Series - 349

$$\begin{array}{r} 9 \overline{) 448} \\ 36 \\ \hline 88 \end{array}$$

$$64 \times 7 + 7b = 16b$$

$$64 \times 7 = 9b$$

$$b = \frac{448}{9}$$

P ਅਤੇ Q ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਨ। ਇੱਕ ਰੇਲਗੱਡੀ P ਤੋਂ Q ਤਕ 64 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਸਟੇਸ਼ਨ P ਤੇ ਵਾਪਿਸ ਆਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੂਰੇ ਸਫਰ ਦੀ ਔਸਤ ਰਫਤਾਰ 56 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੱਡੀ ਕਿੰਨੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਵਾਪਿਸ ਆਈ?

- (a) 60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ/ਘੰਟਾ
- (b) $49\frac{7}{9}$ ਕਿਲੋਮੀਟਰ/ਘੰਟਾ
- (c) 52 ਕਿਲੋਮੀਟਰ/ਘੰਟਾ
- (d) $47\frac{2}{9}$ ਕਿਲੋਮੀਟਰ/ਘੰਟਾ

79. A swimming pool 70 m long, 44 m wide and 3 m deep is filled by water issuing from a pipe of diameter 35 cm at 6 m per second. The time taken to fill the pool is :

- (a) 4 hours
- (b) $4\frac{4}{5}$ hours
- (c) $4\frac{4}{9}$ hours
- (d) $3\frac{4}{9}$ hours

$$\frac{70 \times 44 \times 3 \times 100}{\frac{35}{2} \times 2 \times 60 \times 60} = 20$$

$$\frac{49 \frac{4}{9}}{1} = 49 \frac{4}{9}$$

70 ਮੀਟਰ ਲੰਬੇ, 44 ਮੀਟਰ ਚੌੜੇ ਅਤੇ 3 ਮੀਟਰ ਡੂੰਘੇ ਸਵੀਮਿੰਗ ਪੂਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਈਪ ਨਾਲ 6 ਮੀਟਰ/ਸੈਕਿੰਡ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਈਪ ਦਾ ਵਿਆਸ 35 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ। ਪੂਲ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲਗੇ ਗਾ:

- (a) 4 ਘੰਟੇ
- (b) $4\frac{4}{5}$ ਘੰਟੇ
- (c) $4\frac{4}{9}$ ਘੰਟੇ
- (d) $3\frac{4}{9}$ ਘੰਟੇ

Aim to achieve

80. The students of a class are made to stand in rows. If 3 students are extra in each row, there would be 1 row less. If 3 students are less in each row, there would be 2 more rows. The number of students in the class is :

- (a) 25
- (b) 30
- (c) 36
- (d) 40

Total ~~Students~~ = R

ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਪੰਕਤੀ ਵਿੱਚ 3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਧ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੰਕਤੀ ਘਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਪੰਕਤੀ ਵਿੱਚ 3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਘਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਦੋ ਪੰਕਤੀਆਂ ਵੱਧ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ:

- (a) 25
- (b) 30
- (c) 36
- (d) 40

81. A shopkeeper buys a number of books for ₹ 1200. If he had bought 10 more books for the same amount, each book would have cost him ₹ 20 less. The number of books bought by the shopkeeper is :

- (a) 10
- (b) 15
- (c) 20
- (d) 25

$$x = 1200$$

$$x + 10 = y - 20$$

$$x = \frac{1200}{y}$$

$$(x + 10)(y - 20) = 1200$$

ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ 1200 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਉਨੇ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ 10 ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਧ ਖਰੀਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਕਿਤਾਬ 20 ਰੁਪਏ ਘਟ ਮੁਲ ਤੇ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵਲੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ:

- (a) 10
- (b) 15
- (c) 20
- (d) 25

82. How many numbers lie between 10 and 300, which when divided by 4 leave a remainder 3?

- (a) 62
- (b) 65
- (c) 69
- (d) 73

$$15, 19, 23, \dots, 299$$

$$395 = 15 + (n-1)d$$

$$380 = (n-1)d$$

$$399 = 11 + (n-1)4$$

$$388 = (n-1)4$$

10 ਅਤੇ 300 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਕਿ 4 ਨਾਲ ਭਾਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 3 ਬਾਕੀ ਬਚੇਗਾ?

- (a) 62
- (b) 65
- (c) 69
- (d) 73

83. If the point (x, y) is equidistant from the points (a - b, b - a) and (a - b, a + b) then :

- (a) a + b = x + y
- (b) x + b = y + a
- (c) bx = ay
- (d) ax + by

$$a + b = a - b$$

$$b = a$$

$$a + b + x = a - b + y$$

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪੁਆਇੰਟ (x, y), ਪੁਆਇੰਟ (a + b, b - a) ਅਤੇ ਪੁਆਇੰਟ (a - b, a + b) ਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ ਤਾਂ:

- (a) a + b = x + y
- (b) x + b = y + a
- (c) bx = ay
- (d) ax + by

Aim to achieve

84. A boy is cycling such that the wheels of the cycle are making 140 revolutions per minute. If the diameter of the wheel is 60 cm, then the speed at which the boy is cycling is :

- (a) 200 m/min
- (b) 264 m/min
- (c) 300 m/min
- (d) 326 m/min

$$\frac{60 \times \pi \times 140}{1000} \times \frac{14}{6} = \frac{264}{1} \text{ m/min}$$

ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਸਾਈਕਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਪਹੀਏ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ 140 ਚੱਕਰ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਹੀਏ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪ 60 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ ਤਾਂ ਲੜਕਾ ਕਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਈਕਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

- (a) 200 ਮੀਟਰ/ਮਿੰਟ
- (b) 264 ਮੀਟਰ/ਮਿੰਟ
- (c) 300 ਮੀਟਰ/ਮਿੰਟ
- (d) 326 ਮੀਟਰ/ਮਿੰਟ

$$a + l = \frac{2a + (n-1)d}{2}$$

85. If $1 + 4 + 7 + \dots + x = 287$, then the value of x is :

- (a) 40
- (b) 42
- (c) 45
- (d) 50

$$1 + 4 + 7 + \dots + x = 287$$

$$S = \frac{n}{2}(a + l)$$

$$S = \frac{n}{2}(2a + (n-1)d)$$

ਜੇਕਰ $1 + 4 + 7 + \dots + x = 287$, ਤਾਂ x ਦਾ ਮੁਲ ਹੈ :

- (a) 40
- (b) 42
- (c) 45
- (d) 50

8

$$1 + 4 + 7 + 10 + 13 + 16 + 19 + 22 + 25 + 28$$

$$+ 31 + 34 + 37 + 40 + 43 + 46$$

$$+ 49 + 52$$

86. The dimensions of a rectangular block is $5 \text{ cm} \times 10 \text{ cm} \times 20 \text{ cm}$. To construct a solid cube of minimum size, how many such blocks will be required?

- (a) 4
- (b) 5
- (c) 7
- (d) 8

$$5 \times 5 \times 5 = a^3$$

$$1000 = a^3$$

$$a = 10$$

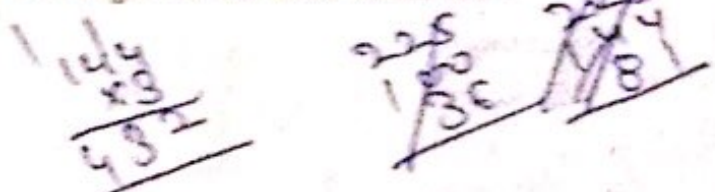
ਇੱਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਬਲਾਕ ਦੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ $5 \text{ cm} \times 10 \text{ cm} \times 20 \text{ cm}$ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਘਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਿੰਨੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ?

- (a) 4
- (b) 5
- (c) 7
- (d) 8

Aim to achieve

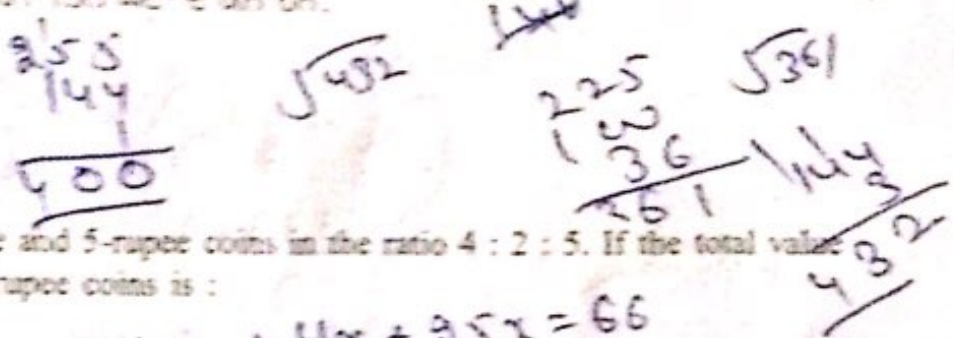
87. Three cubes of metal whose edges are in the ratio 3 : 4 : 5, are melted and converted into a single cube whose diagonal is $12\sqrt{3}$ cm. The edges of the three cubes are :

- (a) 6 cm, 8 cm, 10 cm
- (b) 15 cm, 20 cm, 25 cm
- (c) 6 cm, 10 cm, 15 cm
- (d) 9 cm, 12 cm, 15 cm = 400

ਠਾਕੂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਘਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਠੇ 3 : 4 : 5 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਿਘਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਘਣ ਵਿੱਚ ਥਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਵਿਕਰਣ $12\sqrt{3}$ cm ਹੈ। ਤਿੰਨ ਘਣਾਂ ਦੇ ਕੰਠੇ ਹਨ:

- (a) 6 cm, 8 cm, 10 cm
- (b) 15 cm, 20 cm, 25 cm
- (c) 6 cm, 10 cm, 15 cm
- (d) 9 cm, 12 cm, 15 cm

88. A bag contains 1-rupee, 2-rupee and 5-rupee coins in the ratio 4 : 2 : 5. If the total value is ₹ 66, then the number of 5-rupee coins is :

- (a) 4
- (b) 8
- (c) 10
- (d) 12

$$4x + 4x + 25x = 66$$

$$33x = 66$$

$$x = 2$$

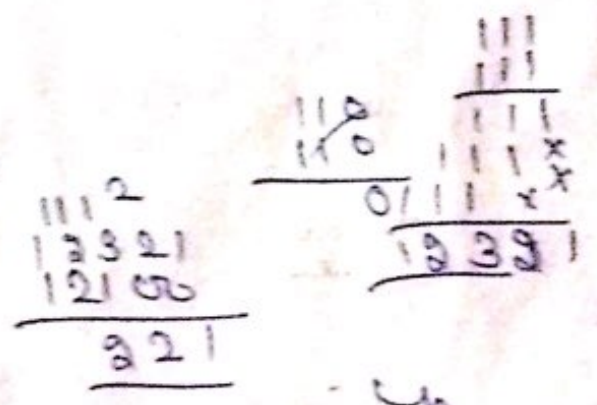
ਇੱਕ ਥੈਲੇ ਵਿੱਚ 1 ਰੁਪਏ, 2 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 5 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਿੱਕੇ 4 : 2 : 5 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸੇਕਰ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦਾ ਕੁਲ ਮੁੱਲ 66 ਰੁਪਏ ਹੈ ਤਾਂ 5 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ:

- (a) 4
- (b) 8
- (c) 10
- (d) 12

89. How many whole numbers lie between 110^2 and 111^2 ?

- (a) 110
- (b) 200
- (c) 205
- (d) 220

$$110^2$$

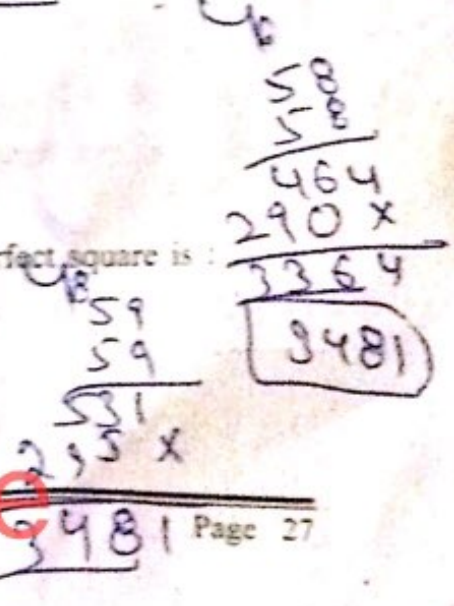
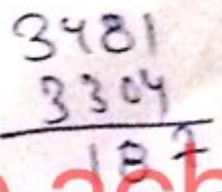

110^2 ਅਤੇ 111^2 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ:

- (a) 110
- (b) 200
- (c) 205
- (d) 220

90. The smallest number that should be added to 3304 to make it a perfect square is :

- (a) 60
- (b) 115
- (c) 120
- (d) 130

Aim to achieve

3304 ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਵਰਗ ਬਣ ਜਾਵੇ:

- (a) 60
- (b) 115
- (c) 120
- (d) 130

$$\begin{array}{r} 2 \mid 6 \ 8 \ 12 \\ \hline 3 \mid 3 \ 4 \ 6 \\ \hline 2 \mid 1 \ 4 \ 2 \\ \hline 1 \ 2 \ 1 \end{array}$$

91. A, B and C can do a piece of work in 6, 8 and 12 hours respectively. They started the work together and after 1 hour, B left the work. In how much time will the remaining work be completed by A and C?

- (a) 2 hours
- (b) $2\frac{1}{5}$ hours
- (c) $2\frac{1}{2}$ hours
- (d) $3\frac{1}{2}$ hours

$$\left(\frac{1}{6} + \frac{1}{8} + \frac{1}{12}\right) + x\left[\frac{1}{6} + \frac{1}{12}\right] = 1$$

$$\frac{4+3+2}{24} + x\left[\frac{2+1}{12}\right] = 1$$

A, B ਅਤੇ C ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 6, 8 ਤੇ 12 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ B ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੰਮ A ਅਤੇ C ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ?

- (a) 2 ਘੰਟੇ
- (b) $2\frac{1}{5}$ ਘੰਟੇ
- (c) $2\frac{1}{2}$ ਘੰਟੇ
- (d) $3\frac{1}{2}$ ਘੰਟੇ

$$x\left(\frac{3}{12}\right) = 1 - \frac{9}{24}$$

$$x\left(\frac{3}{12}\right) = \frac{15}{24} \Rightarrow x = \frac{5}{2}$$

92. A is thrice as good a workman as B and B is twice as good a workman as C. All the three took up a job and received ₹ 1800 as remuneration. The share of A is :

- (a) ₹ 1200
- (b) ₹ 1000
- (c) ₹ 800
- (d) ₹ 700

$C = x$
 $B = 2x$
 $A = 3x$
 $6 : 3 : 1$
 $\frac{6}{10} \times 1800$
 $C = 6x$
 $B = 3x$
 $A = 2x$

A ਆਦਮੀ B ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ B ਆਦਮੀ C ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਦੋ ਗੁਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ 1800 ਰੁਪਏ ਮਿਲੇ। A ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ:

- (a) 1200 ਰੁਪਏ
- (b) 1000 ਰੁਪਏ
- (c) 800 ਰੁਪਏ
- (d) 700 ਰੁਪਏ

Aim to achieve

93. If $A : B = \frac{1}{2} : \frac{3}{8}$, $B : C = \frac{1}{3} : \frac{5}{9}$ and $C : D = \frac{5}{6} : \frac{3}{4}$, then $A : B : C : D$ is :

(a) $8 : 6 : 9 : 10$

(b) $8 : 6 : 10 : 9$

(c) $10 : 6 : 8 : 9$

(d) $6 : 8 : 10 : 9$

$$A : B = \frac{1}{2} : \frac{3}{8} \quad B : C = \left(\frac{1}{3} : \frac{5}{9} \right) \times \frac{9}{9}$$

$$= \frac{3}{9} : \frac{5}{9}$$

$$C : D = \left(\frac{5}{6} : \frac{3}{4} \right) \times \frac{12}{12} = \frac{10}{6} : \frac{9}{4}$$

ਜੇਕਰ $A : B = \frac{1}{2} : \frac{3}{8}$, $B : C = \frac{1}{3} : \frac{5}{9}$ ਅਤੇ $C : D = \frac{5}{6} : \frac{3}{4}$, ਤਾਂ $A : B : C : D$ ਹੈ:

(a) $8 : 6 : 9 : 10$

(b) $8 : 6 : 10 : 9$

(c) $10 : 6 : 8 : 9$

(d) $6 : 8 : 10 : 9$

$$\frac{2}{2} : \frac{3}{8} : \frac{5}{8} : \frac{9}{18}$$

$\frac{2}{2} : \frac{3}{8} : \frac{5}{8} : \frac{9}{18}$

94. The CP of an article is 40% of the SP. The per cent that the S.P. is of C.P. is:

(a) 60%

(b) 150%

(c) 200%

(d) 250%

$$S.P. = 100$$

$$C.P. = 40$$

$$\frac{100}{40} \times 100 = 250\%$$

ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਖਰੀਦ ਮੁਲ ਉਸਦੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮੁਲ ਦਾ 40% ਹੈ। ਉਸਦਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਮੁਲ ਉਸਦੇ ਖਰੀਦ ਮੁਲ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ?

(a) 60%

(b) 150%

(c) 200%

(d) 250%

$$2 : 6 : 10 : 18$$

$$16 : 48 : 80 : 144$$

95. If the cost price of 20 articles is equal to the selling price of 16 articles, then gain or loss per cent is :

(a) 20% gain

(b) 20% loss

(c) 25% gain

(d) 25% loss

$$C.P. \text{ of } 20 = S.P. \text{ of } 16$$

$$S.P. \text{ of } 16 = 20$$

$$\frac{20}{16} \times 100 = 125\%$$

ਜੇਕਰ 20 ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਖਰੀਦ ਮੁਲ 16 ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਮੁਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਾਇਦਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ:

(a) 20% ਫਾਇਦਾ

(b) 20% ਨੁਕਸਾਨ

(c) 25% ਫਾਇਦਾ

(d) 25% ਨੁਕਸਾਨ

Aim to achieve

S.P = 33

11

96. By selling 33 oranges, a vendor gains the selling price of 11 oranges. His gain per cent
- (a) 50%
 - (b) 40%
 - (c) 35%
 - (d) 25%

$\frac{22}{33} \times 100$

30

$\frac{11 \times 100}{22}$

33 ਸੰਤਰੇ ਵੇਚਕੇ, ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ 11 ਸੰਤਰੇ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਮੁਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ:

- (a) 50%
- (b) 40%
- (c) 35%
- (d) 25%

M.P = 100

97. After allowing a discount of 10% on the marked price, a shopkeeper makes a profit of 26%. The marked price is above the cost price by :

- (a) 30%
- (b) 36%
- (c) 40%
- (d) 42%

90 = S.P

$\frac{26}{100} = \frac{90 - C.P}{C.P} \times 100$

30

ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਲ ਤੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫੂਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 26 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਲ ਖਰੀਦ ਮੁਲ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਿਆਦਾ ਹੈ?

- (a) 30%
- (b) 36%
- (c) 40%
- (d) 42%

$7 \frac{26}{100} = \frac{90 - C.P}{C.P} \times 100$

26 CP = 9000 - 100CP
 126 CP = 9000
 CP = $\frac{9000}{126} = 71.42857$

98. The length of the longest rod that can be placed in a room 20 m long, 16 m broad and 12 m high is :

- (a) 20 m
- (b) 36 m
- (c) $20\sqrt{2}$ m
- (d) $20\sqrt{3}$ m

$\sqrt{400 + 256 + 144} = \sqrt{800}$

7/10 7 30

ਇੱਕ ਕਮਰਾ, ਜਿਸਦੀ ਲੰਬਾਈ 20 ਮੀਟਰ, ਚੌੜਾਈ 16 ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਉੱਚਾਈ 12 ਮੀਟਰ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕਿਤਨੀ ਲੰਬਾਈ ਦਾ rod ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- (a) 20 ਮੀਟਰ
- (b) 36 ਮੀਟਰ
- (c) $20\sqrt{2}$ ਮੀਟਰ
- (d) $20\sqrt{3}$ ਮੀਟਰ

Aim to achieve

9. The difference between C.P. and S.P. of an article is ₹ 132. If the profit per cent is 8, the SP of the article is :

- (a) ₹ 1600
- (b) ₹ 1650
- (c) ₹ 1750
- (d) ₹ 1782

$$C.P. - S.P. = 132$$

$$\frac{1650}{132} \times 8 = \frac{132 \times 100}{C.P.}$$

$$C.P. = \frac{132 \times 100}{8}$$

$$\begin{array}{r} 1650 \\ \times 5 \\ \hline 1050 \end{array}$$

ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੇ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ 132 ਰੁਪਏ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫਾਇਦਾ 8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ਤਾਂ ਵਸਤੂ ਦਾ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ:

- (a) 1600 ਰੁਪਏ
- (b) 1650 ਰੁਪਏ
- (c) 1750 ਰੁਪਏ
- (d) 1782 ਰੁਪਏ

10. The day of the week on 12th January 1979 is :

- (a) Friday
- (b) Saturday
- (c) Sunday
- (d) Monday

12 Jan 1979

12 ਜਨਵਰੀ 1979 ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਸੀ?

- (a) ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ
- (b) ਸ਼ਨੀਵਾਰ
- (c) ਐਤਵਾਰ
- (d) ਸੋਮਵਾਰ

$$1600 \rightarrow 0, 1700 \rightarrow 5, 1800 \rightarrow 5, 1900 \rightarrow 5$$

$$\begin{array}{r} 1900 \rightarrow 1 \\ 24 \times 2 = 48 \\ \quad 76 \\ \hline 124 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ 7 \overline{) 124} \\ \underline{7} \\ 54 \\ \underline{49} \\ 5 \end{array}$$

$$1900 \rightarrow 5, 1800 \rightarrow 5, 1900 \rightarrow 5$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ 4 \overline{) 78} \\ \underline{4} \\ 38 \\ \underline{36} \\ 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ 19 \overline{) 78} \\ \underline{59} \\ 19 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 59 \\ 19 \overline{) 59} \\ \underline{38} \\ 21 \\ \underline{19} \\ 2 \end{array}$$

$$1, 2, 3, \quad 7 \overline{) 12} \\ \underline{8} \\ 4$$

Aim to achieve